

КОНСПЕКТ ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ПЕРСИЙСКА ЛИТЕРАТУРА

1. Състав на античната иранска литературна традиция.
2. Авеста - първи литературен паметник на индоиранските народи.
Произход, състав, език и художествени особености.
3. Древноперсийски клинописни паметници. Език, писменост, стил, жанр.
4. Манихейство и манихейска литература. Съдържание и художествени особености.
5. Формиране на новоперсийския език. Арабо-персийски литературен синтез. Шуубие. Първи огнища на новоперсийската литература.
6. Персийска класическа литература. Същност, хронологически рамки и периодизация.
7. Персийска класическа проза. Периоди, типове, тематика и жанр.
8. Персийска класическа поезия. Основни понятия, форми и поетически видове.
9. Рудаки – основоположник на персийската класическа литература.
10. Фердоуси и неговата “Шах-наме”.
11. Насер Хосроу – трагедия на търсещата личност. Литературно-философско наследство. Исма依лизъм и влиянието му върху литературния процес.
12. Суфизъм и суфиска литература – възникване, същност и специфика. Суфиска символика. Санаи, Онсори, Атгар, Руми – суфиски теоретици и поети.
13. Рубаи и добейти. Творчеството на Омар Хайям – фикции и реалност.
14. Масневи. Видове. Романтическо и философско масневи. Незами Гянджеви – първият голям хуманист в персийската литература.

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВЕТИ КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

ФАКУЛТЕТ ПО КЛАСИЧЕСКИ И НОВИ ФИЛОЛОГИИ

СПЕЦИАЛНОСТ „ИРАНИСТИКА“

15. Дидактическо масневи. Джелаледдин Руми и неговият “Коран на персите”.

16. Саади Ширази – живот и литературно наследство.

17. Хафез Ширази – връх в жанровата форма газела.

18. Литературен живот при монголите /XIII-XV в./. Джами – последен представител на персийските класици.

19. Литературата на XIX век - разгръщане на обществено-литературното направление “Бозгящ”. Обществена сатира на Ягма.

20. Условия за развитие на новата персийска литература (началото на XX – средата на 60-те години на XX век.

21. Развитие на “Шер-е ноу” в новата иранска литература. Представители.

22. Творчеството на Надер Надерпур - огледало на социалните отношения.

23. Първи представители на новото направление в съвременната персийска проза. Бозорг Алави, Джелал ал Ахмад...

24. Садег Хедаят – изобличител на обществените недъзи.

25. Обществено-етическа проблематика в разказите на Садег Чубек.

26. Поетическа, прозаическа и научна дейност на Саид Нафиси.

27. Основни тенденции в развитието на най-новата иранска реалистическа проза (60-80-те години) - Джамал Мир Садеки, Симин Донешвар, Феридун Тонкабони, Голам Хосейн Саеди и др.

28. Поетическо творчество на Сохраб Сепехри.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Арнаудов М. – “Психология литературного творчества”, Москва, 1970.
2. Бертельс, Е. Э - Избранные труды - т. I, М., 1960.
3. Бертельс, Е.Э. – “История персидско-таджикской литературы”, Москва, 1960.
4. Бертельс, Е.Э. – “Персидская поэзия в Бухаре X века”, Москва-Ленинград, 1935.
5. Бертельс, Е.Э. – “Суфизм и суфийская литература”, Москва, 1965.
6. Брагински, И.С. - 12 миниатюр, Изд. “Худ-я лит-ра” - Москва, 1976.
7. Брагински, И.С. - Из истории таджикской и персидской литературы - Изд.”Наука”, Москва, 1972.
8. Брагински, И.С. - Иранское литературное наследие - Изд. “Наука”, Москва, 1984.
9. Брагинский И. С. - История всемирной литературы - т. 2, гл. 2 “Литература средноиранских языках”, 1986.
10. В. Б. Никитин, Е. В. Паевская, Л. Д. Познеева, Дм. Г. Редер - Литература Древнего Востока - МГУ, 1962.
11. Ворожейкина, З.Н. – “Исфаханская школа поэтов и литературная жизнь Ирана в предмонгольское время”, Москва, 1984.
12. Выготский, Л.С. – “Психология искусства “, Москва, 1968.
13. Грибб, А.Р. – “Арабская литература”, Москва, 1960.
14. Григорян, С.Н. – “Из истории философии Средней Азии и Ирана VII-XII вв. “, Москва, 1960.
15. Гусев, В.Е. – “Эстетика фольклора”, Ленинград, 1967.
16. Дармстетер, Дж. – “Происхождение персидской поэзии”, Москва, 1924.
17. Джалал ал-дин Руми. – “Сокровища воспоминания” - перевод Л. Тираскополский, Москва, 1997.
18. Дорри, Дж. – “Персидская сатирическая поэзия” – Изд. “Наука”, Москва, 1965.
19. Дорри, Дж. – “Персидская сатирическая проза” – Изд. “Наука”, Москва, 1977.
20. Занд М.И. - Шесть веков славы - Изд.”Наука”, Москва, 1964.
21. И.М.Оранский - Введение в иранскую филологию - Изд. “Восточной литературы”, Москва, 1960.
22. Кароматуллаев, Н. – “Дубаити и их форма в таджикской письменной литературе”, /дисертац. труд/, Душанбе, 1972.
23. Клящорина, В.Б. – “Современная персидская поэзия”, изд. “Восточной литературы”, Москва, 1962.
24. Козмоян, А.К. – “Рубаи в классической поэзии на фарси (X-XII вв.), Ереван, 1981.
25. Комиссаров, Д.С. – “Пути развития новой и новейшей персидской литературы”, изд. “Наука”, Москва, 1982.
26. Комиссаров, Д.С. – “Очерки современной персидской прозы”, изд. “Восточной литературы”, Москва, 1960.
27. “Краткая история литератур Ирана, Афганистана и Турции” - Отв. редактор А. Н. Болдырев; Изд-во ЛГУ, 1971.
28. Кримский, А.Е. – “История Персии, ее литературы и дервишеской теософии”, т. I , т. II, т. III, Москва, 1909-1915.
29. Литература Востока в средние века, Часть II, Под редакцией акад. Н. И. Конрада; Изд-во МГУ, 1970.
30. Лотман, Ю.М. – “Анализ поэтического текста”, Москва, 1972.

31. Никитин, В.Б. – “К вопросу о формировании литературных направлений”, сп.”Народы Азии и Африки”, бр.1, 1970.
32. Николаевская, М.Ю. – “Синтез культурных традиций в поэзии Сохраба Сепехри”. (Восток-Запад: притяжение, отталкивание), Москва: ИВАН, 1998.
33. Никълсън, Р. - “Мистиците на исляма”, София, 1996.
34. Османов, М-Н. О. – “Система оппозиции в персидской поэзии X в.”, сп. “Народы Азии и Африки” бр.3, Москва, 1969.
35. Османов, М-Н. О. – “Тип, метод и стиль персидской поэзии X в. “, сп. “Народы Азии и Африки”, бр.1, 1970.
36. Османов, М.-Н.О. – “Стиль Персидско-таджикской поэзии”, Москва, 1974.
37. Панов, Иво: Хахим Омар Хайям Нишапури. Рубайят. Филологически превод и коментар. Техеран, 1999.
38. Панов, Иво: Омар Хайям, том I, Рубайят. Филологически превод, бележки и коментар, Второ преработено и допълнено издание, София, 1999.
39. Панов, Иво: Омар Хайям в България, София, 2000.
40. Проблемы восточного стихосложения /сборник/ - Изд.”Наука”, Москва, 1973.
41. Рипка, Ян – “История персидской и таджикской литературы” - Изд.”Прогресс”, 1970.
42. Сатаров, М.Р. – “Творчество Сохраба Сепехри в контексте литературы XX века” (Исследования по иранской филологии). Москва: ИСАА, 1999.
43. Сб. “Литература Востока в средние века”, т. I и т. II. , Москва, 1970.
44. Сб. “Намунои фольклори диери Рудаки”, Душанбе, 1963.
45. Сб. “Намунои фольклори халкхои Афгонистон”, Душанбе, 1965.
46. Сб. “О некоторых общих проблемах истории литератур Востока” – В.Б.Никитин, Е.В. Паевская, Л.Д. Позднеева, Д.Г.Редер, ИДВШ серия филологические науки №3, 1960.
47. Сб. “Рубоет ва сурудхои халкии Бадахшон”, Душанбе, 1965.
48. Сб. “Свод таджикского фольклора /рубаи/”, т. I, т. II и т. III., Душанбе, 1970.
49. Сб. “Фольклори точик, материалхо ва макалахо”, Душанбе, 1973.
50. Сб. “Четверостишия персидско-таджикских поэтов-классиков”, Душанбе, 1965.
51. Сирус, Б. - “Рифма в таджикской поэзии”, Сталинабад, 1951.
52. Тебризи, В. – “Джам’-и мухтасар”, Москва, 1959.
53. “Теория на литературата от Платон до Постмодернизма”, ИК „Колибри”, София, 2005.
54. Тимофеев, Л.И. – “Основы теории литературы”, Москва, 1968.
55. Фильштинский И. М. - История арабской литературы - М., 1985.
56. Фильштинский, И.М. – “Арабская классическая поэзия”, Москва, 1965.
57. Фильштинский, И.М. – “Арабская литература в средние века”, Москва, 1977.
58. Фильштинский, И.М. – “История арабской литературы V – начало X века”, Москва, 1985.
59. Фильштинский, И.М. – “История арабской литературы X – XVIII века”, Москва, 1991.
60. Шварц, Э.А. – “К истории изучения фольклора Ирана”, Душанбе, 1974.

61. Abu Bakr al-Kalabadhi – “The doctrine of the Sufis” (“Kitab al-Taarruf li-madhab ahl al-tasawwuf”), translated from the Arabic by A.J. Arberry, Cambridje, 1977.
62. Abrahamian, E., “Tortured Confessions: Prisons and Public Recantations in Modern Iran, University of California Press, 1999.

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВЕТИ КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

ФАКУЛТЕТ ПО КЛАСИЧЕСКИ И НОВИ ФИЛОЛОГИИ

СПЕЦИАЛНОСТ „ИРАНИСТИКА“

63. Amouzgar, Jaleh (ژاله آموزگار) "Adabiyāt-i Zardushtī ba Zabān-i Fārsī" (ادبیات زردشتی به زبان فارسی) in the *Majalla-i Dānishkada-i Adabiyāt va Ulūm-i Insānī* 17 (1348/1970):
64. Awfi, Muhammad – "The lubab-ulalbab", v.1, v.2, London, 1903-1906.
65. Bashiri, Iraj – *Nima Yushij and New Persian Poetry*, University of Minnesota, 2000.
66. Browne, E. G.- "Literary History of Persia", RoutledgeCurzon, 1998.
67. Boyce, Mary – "Middle Persian Literature", Leiden, 1968.
68. Browne. E. G. – "A Literary History of Persia" (Four volumes, 2,256 pages, and twenty-five years in the writing), University of Cambridge, London, 1998.
69. Corbin, H. - "Nasir-i Khusrau and Iranian Ismailism," in *The Cambridge History of Iran: Volume 4*, Cambridge, 1975.
70. De Blois, François – "*Persian Literature, a Bio-bibliographical Survey*", vol. V: *Poetry of the Pre-Mongol Period*, London and New York, 1992.
71. "Essays on Nima Yushij: Animating Modernism in Persian Poetry", edited by Ahmad Karimi-Hakkak and Kamran Talattof. Leiden: Brill, 2004.
72. Faridoun, Farrokh – "The Patient Stone and Sadeq Chubak's solipsistic view of the self", Laredo State University, 1992.
73. Idem - "The Satire of Sadeq Chubak," in Thomas M. Ricks, ed., *Critical Perspectives on Modern Persian Literature*, Washington., 1984.
74. Garthwaite G. R. – "The Persians", Blackwell Publishing, 2005.
75. Ghanoonparvar, M. R. – "*Prophets of Doom: Literature as a Socio-Political Phenomenon in Modern Iran*", Taylor & Francis, Ltd., 1986.
76. Ghanoonparvar, M. R. - "Women in the fiction of Sadeq Chubak", University of Texas, 1992.
77. Ghanoonparvar, M. R. – "*In a Persian Mirror: Images of the West and Westerners in Iranian Fiction*", Austin, 1993.
78. Ghanoonparvar, M. R. - "Reading Chubak" Mazda Publishers, California, 2005.
79. Jerome W. Clinton, "The Chronograms of Khaqani," *Iranian Studies* 2, 1969;
80. Hillmann, Michael C. - "Persian Prose Fiction: An Iranian Mirror and Conscience", in Ehsan Yarshater, New York, 1988.
81. Hunsberger, A. C. - "Nasir Khusraw: Fatimid Intellectual," in F. Daftary, ed., *Intellectual Traditions in Islam*, London, 2000.
82. Hunsberger, A. C. – "Nasir Khusraw, the Ruby of Badakhshan: A Portrait of the Persian Poet, Traveller and Philosopher", London, 2000.
83. Kamshad, Hasan – "*Modern Persian Prose Literature*", Cambridge, 1966.
84. Katouzian, Homa – "Sa'di The Poet of Life, Love and Compassion", Oxford, 2006.
85. Kianush, Mahmud – "Modern Persian Poetry", The Rockingham Press, 1996.
86. Khoshchereh, M. – "The Structure of Authoring in Nima Yushij's Poetry", McMaster University, Canada, 2011.
87. Lambdin, Robert T., Lambdin Laura C. – "Encyclopedia of Medieval Literature", Greenwood Publishing Group, 2000.
88. Lecoq, Pierre – "Les inscriptions de la perse achemenide", Parisq 1997.
89. Loloi. Parvin - "Hafiz, Master of Persian Poetry: A Critical Bibliography", London, 2004.
90. Morrison, G., ... Brill, E.J. – "History of Persian literature from the beginning of the islamic period to the present day", Leiden-Koln, 1981.
91. Mustawfi-i-Qazwini, Hamdullah – "The Ta'rikh-i-Guzida or "Select history", ed. by E.G.Browne, v. 1, v. 2, Leyden-London, 1910-1914.
92. Naficy, Majid – "Modernism and Ideology in Persian Literature; A Return to Nature in the poetry of Nima Yushij", University Press of America, 1997.
93. Neusner, Jacob – "A history of the Jews in Babylonia", Brill, 1968.

94. Poonawala, K. – “*Bibliography of Ismaili Literature*”, Malibu, Calif., 1977.
95. Raffat, D. - “The Prison Papers of Bozorg Alavi: A Literary Odyssey”, Syracuse University Press, 1985.
96. Reed, E. – “Persian Literature – Ancient and Modern”, Chicago, 1893.
97. Ostle, Robin – „Modern Literature in the Near and Middle East: 1850-1970”, London and New York: Routledge, 1991.
98. Рупца, I. – “History of Iranian literature”, Dordrecht, 1968.
99. Shahrokh, S. Meskoob - “The Origin and Meaning of ‘*Aql* (Reason) in the View of Nasir Khusraw,” *Iran Nameh*, 6 and 7, 1989.
100. Schimmel, Annemarie – “Make A Shield From Wisdom: Selected Verses from Nasir-i Khusraw's Divan”. I. B. Tauris, 2001.
101. Schimmel, Annemarie – “Rumi’s world. The life and work of the great sufi poet”, London, 2001.
102. “The Zend Avesta. The Sacred Books of the East”, Edited by Muler, Max, Oxford, 1880.
103. “The Zend-Avesta, Part II – The Siruzahs, Yasts, and Nyays”, Translated by James Darmesteter, Oxford, 1883.
104. Vogelsang, Willem – “The Afghans”, Blackwell Publishers Ltd, 2002.
105. West, E. W. – “Pahlavi Literature”, Strassburg, 1904.
106. Williams, Jakson – “An Avesta Grammar in Comparison with Sanskrit”, Stuttgart, 1892.
107. “Poets and Prose Writers of the late Saljuq and Mongol Periods,” in *Camb. Hist. Iran* V, 1968.
108. Wines, Leslie – “Rumi. A spiritual biography”, Crossroad Publishing Company, 2000.
109. “Imagery as an Argument: Khāqānī’s *Qasīda* to the Sharvānshāh on the Occasion of ‘Īd al-Fitr,” *Edebiyât* 9, 1998.
110. *Structure and Meaning in Medieval Arabic and Persian Poetry, Orient Pearls*, London, 2003;
111. رسالهء جمع مختصر - وحید تبریزی - مسکو، ۱۹۵۹
112. فتح الله اسماعی گلهدانی - معرفی شناخت علی اکثر دهخدا - تهران، ۱۳۸۲.
113. شهنواز مرادی کوچی - معرفی و شناخت سهراب سپهری، تهران، ۱۳۸۰
114. شناخت نامت فروغ فروخزاد، تهران، ۱۳۷۹
115. حدایق السحر - رشید الدین وطواط - مسکو، ۱۹۸۵
116. انواع ادبی - دکتر سیروس شمیس - تهران، ۱۳۸۳
117. سبک شناسی - شعر - دکتر سیروس شمیس - تهران، ۱۳۸۵
118. تاریخ ادبیات ایران - ۱ و ۲ - تهران، ۱۳۸۶
119. عبدالرفیع حقیقت، تاریخ عرفان و عارفان ارانی، تهران، ۱۳۷۰
120. از گذشتهء ادبی ایران، دکتر عبدالحسین زرین کوب، تهران، ۱۳۷۵
121. بهالدین خرمشهری حافظ، تهران، ۱۳۸۳

КОНСПЕКТ ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ТЕОРЕТИЧЕН ПЕРСИЙСКИ ЕЗИК

1. Фонетичната система на персийския език. Класификация на гласните и съгласните. Фонологични особености.
2. Съществително име – видове, граматични категории и употреба.
3. Прилагателно име – видове, граматични категории и употреба.
4. Числително име – видове, граматични категории и употреба.
5. Местоимение – видове, граматични категории и употреба.
6. Глагол – видове, образуване, граматични категории.
7. Глаголни времена.
8. Нелични глаголни форми.
9. Предлози – видове и употреба. Следлогът *ра* – същност и употреба.
10. Словообразуване на съществителни и прилагателни имена.
11. Транспозиция – същност и функции.
12. Езикови контакти в миналото и настоящето.
13. Адаптация на заемките в персийския език.
14. Видове синтактични словосъчетания.
15. Просто изречение – същност, видове, словоред.
16. Главни части на изречението.
17. Второстепенни части на изречението.
18. Сложно съчинено изречение – видове.
19. Сложно съставно изречение – видове.
20. Сложно смесено изречение.

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВЕТИ КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

ФАКУЛТЕТ ПО КЛАСИЧЕСКИ И НОВИ ФИЛОЛОГИИ

СПЕЦИАЛНОСТ „ИРАНИСТИКА“

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

Ламбтън, А. Lambton, A. *Persian Grammar*. Cambridge University Press, 2000

Мейс, Дж. Мейс, J. *Persian Grammar*. Routledge Curzon, 2003

Орбецов, Ангел. *Учебник по персийски език, първа част*. Просвета, 2008

Пейсиков Л.С., *Лексикология современного персидского языка*. Москва, 1975

Рубинчик Ю.А. *Грамматика современного персидского языка*. Москва, 2001

Юсеф, Тораби. Yousef, S., Torabi, H. *Persian. A Comprehensive Grammar*. Routledge, 2018

Юсеф, Тораби. Yousef, S., Torabi, H. *Basic Persian. A Grammar and Workbook*. Routledge, 2020

Юсеф, Тораби. Yousef, S., Torabi, H. *Intermediate Persian. A Grammar and Workbook*. Routledge, 2021

Янева, Людмила, *Учебник по персийски език, втора част*, 2003